

USR LOMBARDIA- CUSL (Consulta Universitaria di Studi Latini)
Certificazione delle Competenze della Lingua Latina 2024- Livello B1

VALUTAZIONE:

Il livello B1 si ottiene con il 75% del totale corretto: 21/28

De Caligulae facetiis

Summarium

Notae sunt plurimae C. Caesaris, qui vulgo Caligula appellatur, facetiae, quas tamen non omnes qui eas audierunt, vel etiam nunc audiunt, adprobare possunt.

1	Inter varios eius iocos, cum, adsistens simulacro Iovis, Apellem tragoedum consuluisset
2	uter illi maior videretur, cunctantem fustigari iussit, conlaudans subinde vocem deprecantis
3	quasi etiam in gemitu praedulcem. Quotiens Caesoniae, uxoris suaे, vel cuiusdam amiculæ
4	collum oscularetur, addebat: "Tam bona cervix simul ac iussero demetur". Nullus tam
5	abiectæ condicionis tamque extremæ sortis fuit, cuius commodis non obtrectaret. Cum
6	quodam die muneric gladiatori Porio post prosperam pugnam servum manumittenti
7	studiosius plausum esset, ita proripuit se spectaculis, ut calcata toga praeceps iret,
8	indignabundus et clamitans dominum gentium populum plus honoris gladiatori tribuentem
9	quam consecratis principibus aut praesenti sibi. Pulchros et comatos, quotiens sibi
10	occurserent, capite raso deturpabat. Erat Proculus quidam, ob egregiam corporis
11	amplitudinem et speciem "Colossus" dictus; hunc, spectaculis detractum repente et in
12	harenam deductum, duobus gladiatoribus comparavit bisque victorem statim iugulari iussit.

001 *Elige quid tibi verum videatur*

- a. Caligula et Apelles iuxta sedebant apud aliquam Iovis imaginem
- b. Caligula et Apelles tragoediam de Iove in aliquo theatro adspectabant
- c. Caligula et Apelles adstabant prope statuam alicuius dei, in aede Iovi dicata
- d. Caligula et Apelles tragoediam aliquam in aede Iovi dicata adspectabant

002 *Elige quid tibi verum videatur*

Caligula Apellem consuluit. In hac sententia *consulere* (*consuluisset* L. 1) significat:

- a. deliberare
- b. monēre
- c. petere
- d. interrogare

003 *Elige quid tibi verum videatur*

- a. Apelles, qui multum ploraverat propter dolorem, Caligulae deridiculo erat
- b. Apelles, qui numquam ploraverat quamvis multo dolore afficeretur, a Caligula occisus est
- c. Apelles, qui multum ploraverat quamvis a nullo dolore afficeretur, risum Caligulae movit
- d. Apelles, qui nunquam ploraverat propter dolorem, Caligulam irridebat

004 *Elige quid tibi verum videatur*

Caligula adfirmabat se capita facile demere posse. *Demere* (L. 4) in hac sententia significat:

- a. cadere
- b. abscindere
- c. deferre
- d. extollere

005 *Elige quid tibi verum videatur*

Propter Caligulae crudelitatem, nullus civis, ne abiectae quidem condicionis, salvus sibi videbatur.

In hac sententia, *abiecta* (L. 5) significat:

- a. humilis
- b. nobilis
- c. gloria
- d. scelest

006 *Elige quid tibi verum videatur*

Caligula civium commoda in malam partem accipiebat. In hac sententia (*commodis obtrectabat*, L. 5), *commoda* significat:

- a. bona et opportunitates
- b. praemia et mercedes
- c. virtutes et ingenia
- d. liberi et uxores

007 *Elige quid tibi verum videatur*

- a. Caligula indignatus est, quia Porius pluris aestimabatur quam princeps
- b. Caligula indignatus est, quia Porius servum pluris faciebat quam principem
- c. Caligula indignatus est, quia servus principis a Porio manu missus erat
- d. Caligula indignatus est, quia Porius libertatem servo suo donaverat

008 *Elige quid tibi verum videatur*

Porio a populo studiosius plaudebatur. In hac sententia, *studiosius* (L. 7) significat:

- a. considerate
- b. nimium
- c. sollicite
- d. diligenter

009 *Elige quid tibi verum videatur*

Romani videntur plus honoris tribuere gladiatori cuidam quam principi. In hac sententia, *tribuere* (L. 8) significat:

- a. praebēre
- b. solvere
- c. permittere
- d. pendere

010 *Elige quid tibi verum videatur*

Iussu Caligulae, Proculus in harenam repente deductus est. In hac sententia, *repente* (L. 11) significat:

- a. improvide
- b. improviso
- c. acriter
- d. raptim

011 *Elige quid tibi verum videatur*

Caligula Proculum duobus gladiatoribus comparavit, id est

- a. Proculus propter formam et magnitudinem suam contra illos iussus est pugnare
- b. Proculus propter formam et magnitudinem suam illis adhibitus est
- c. Proculus illis propter formam et magnitudinem suam aequiparatus est
- d. Proculus propter formam et magnitudinem suam inter illos tertius adpositus est ad certamina gladiatoria

Verae an falsae sunt hae sententiae?

Caligula se Iovem antecellere putabat	V	F
Caligula irascitur quia Apelles diutius in silentio permanserat	V	F
Caligula nulli parcebatur, ne uxori quidem sua, quam minis persaepe terrificabat	V	F
Caligula indignabundus in harenam se proiecit	V	F
Tanta festinatione Caligula se proiecit, ut deridiculo lapsus sit	V	F
Cum de iniuria <i>consecratis principibus</i> allata Caligula queritur, de se ipso cogitat	V	F
Instrumenta tonsoria vel ipsi Caligulae vel servis eius semper prompta esse videbantur	V	F
Proculus et Porius ambo gladiatores erant	V	F

Victos gladiatores Caligula iugulari iussit	V	F
---	---	---

Hic est auctoris verborum paraphrasis. In proxima exercitatione iunge numerum verbo (omnia vocabula addenda sunt)

Caium Caesarem constat facetis iocisque valde delectari. Olim, cum Apellem poetam ante Iovis signum convenisset, eum 1 utrum se an Iovem maiorem faceret, sed quia ille 2 quid sibi respondendum esset, illum verberari iussit et dum ille sine modo eiulat, eius vocem 3, in qua aliquid dulce inesse sibi videbatur. Saepe osculans Caesoniae uxoris cervicem, vel alicuius amicae, hoc 4: tam pulchram gulam, si iussisset, statim secandam esse. Nemo tam miser atque infelix fuit, cuius utilitatibus non invideret. Olim inter munus gladiatorum maximos plausus Porio gladiatori spectatores tribuebant, qui post victoriam servum quendam manumiserat. Tunc Caius ex Circo tam imprudenter 5 ut togae impingens caderet, cum, ira et indignatione motus, vociferaretur a populo Romano gladiatori plus honoris tribui quam optimatibus atque principi ipsi, qui illic aderat. Homines forma vel coma conspicuos, qui sibi obvii essent, statim 6. Quidam, cui nomen Proculus erat, sed propter eximiam corporis magnitudinem et pulchritudinem “Colossus” nominatus, e gradibus subito eruptus et in harenam deiectus, cum duobus gladiatoribus pugnare 7. Cum ambos ille vicisset, ut necaretur Caligula 8.